

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.3.2018
COM(2018) 163 final

2018/0076 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (ES) č. 924/2009, pokud jde o některé poplatky za přeshraniční platby v Unii a poplatky za konverzi měny

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2018) 84 final} - {SWD(2018) 85 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

V ekonomice EU, jejíž hrubý domácí produkt činí 15 bilionů EUR ročně, funguje díky jednotnému trhu volný pohyb osob, služeb, zboží a kapitálu. Tento trh nabízí evropským podnikům nové příležitosti a přispívá ke zdravé hospodářské soutěži. Více než 500 milionům spotřebitelů rozšiřuje výběr, zlepšuje služby a snižuje ceny.

Významnou prioritou Komise pod vedením Jean-Claudea Junckera je vytvoření hlubšího a spravedlivějšího jednotného trhu. V prosinci 2015 Evropská komise předložila zelenou knihu se záměrem provést konzultaci o potenciálu, jež nabízí integrovanější trh pro retailové finanční služby, a o opatřeních, jež jsou k dosažení tohoto cíle zapotřebí. Na základě zpětné vazby, kterou poskytly zúčastněné subjekty a zpráva Evropského parlamentu¹ o zelené knize, Komise v březnu 2017 zveřejnila akční plán², který vymezuje strategii k posílení jednotného trhu finančních služeb pro spotřebitele.

Přeshraniční platby jsou klíčové pro integraci finančních služeb pro spotřebitele a pro hospodářství EU. Hrají důležitou úlohu při sblížování lidí a podniků v členských státech EU. Omezení a přemrštěné náklady na přeshraniční platby brání dokončení jednotného trhu.

Poplatky za přeshraniční platby

Nařízení (ES) č. 924/2009 o přeshraničních platbách vyrovnalo v rámci EU poplatky za přeshraniční platby v eurech v Unii s poplatky za domácí platby v eurech (tzn. platby v eurech v rámci téhož členského státu). Členské státy mimo eurozónu, ač se na ně toto nařízení vztahuje, neměly z účinků nařízení prospěch: v těchto členských státech jsou domácí platby v eurech buď velmi drahé, nebo jednoduše neexistují. Lidé a podniky v těchto členských státech EU mimo eurozónu tak hradí vysoké poplatky, kdykoli platba překročí hranice jejich země nebo když lidé podniknou cestu do zahraničí a provedou v zahraničí platbu. Tyto vysoké náklady představují překážku dokončení jednotného trhu a vytvářejí v EU dvě kategorie uživatelů platebních služeb.

Členským státům mimo eurozónu byla navržena možnost rozšíření působnosti nařízení (ES) č. 2560/2001 a nařízení (ES) č. 924/2009, kterým bylo první nařízení nahrazeno, i na jejich národní měnu. Tuto možnost však využilo pouze Švédsko, které sladilo poplatky za přeshraniční platby ve švédské koruně s poplatky za domácí platby ve švédské koruně.

Cílem tohoto návrhu je umožnit lidem a podnikům v členských státech mimo eurozónu využívat výhod nařízení (ES) č. 924/2009 a učinit přítrž vysokým nákladům na přeshraniční transakce v eurech v rámci EU. Tyto vysoké náklady brání obchodu mezi členskými státy eurozóny a členskými státy mimo eurozónu a znevýhodňují obě oblasti. Lidé a podniky mimo eurozónu musí vynaložit vyšší náklady za účelem získání přístupu na trhy nebo navázání spolupráce s lidmi v eurozóně. To znamená, že nemohou obchodovat nebo soutěžit se svými protějšky v eurozóně za stejných podmínek. Pokud má kupříkladu podnik se sídlem mimo eurozónu dodavatele v eurozóně, jeho vstupní náklady budou vyšší než v případě konkurenta se sídlem v eurozóně. Stejně tak tato další překážka volného pohybu a obchodu omezuje počet

¹ 2016/2056(INI).

² COM(2017) 0139.

potenciálních zákazníků pro podniky v eurozóně. Níže uvedené tabulky znázorňují současnou situaci a situaci, která by nastala po uplatnění pozměněného nařízení.

Návrh se nezabývá přeshraničními transakcemi v jiných měnách, než je euro.

SOUČASNÁ SITUACE

POSLÁNÍ EUR Z... DO...	eurozóny (+ Švédska) ³	oblasti mimo eurozónu	
eurozóny (+ Švédska)	ŽÁDNÉ / NÍZKÉ POPLATKY	VYSOKÉ POPLATKY	
oblasti mimo eurozónu	ŽÁDNÉ / NÍZKÉ POPLATKY PRO PŘÍKAZCE	VYSOKÉ POPLATKY PRO PŘÍJEMCE	VYSOKÉ POPLATKY

V současné době například občan nebo společnost v Bulharsku⁴ provádějící přeshraniční převod částky 500 EUR do Finska může hradit poplatky až do výše 24 EUR, zatímco osoba převádějící tutéž částku do Finska z Francie by neplatila žádné nebo jen velmi nízké poplatky⁵. Osoba provádějící platbu z Francie by platila tutéž částku, kterou by hradila za domácí převod na území Francie.

³ V důsledku rozhodnutí Švédska uplatňovat článek 14 nařízení (ES) č. 924/2009.

⁴ Zdroj: Studie společnosti Deloitte dostupná na adrese: https://ec.europa.eu/info/files180328-study-cross-border-transaction-fees-extension_en.

⁵ Tamtéž.

PO ZAVEDENÍ ZMĚN OBSAŽENÝCH V TOMTO NÁVRHU

DO... \ POSLÁNÍ EUR Z...	eurozóny (+ Švédsko)	oblasti mimo eurozónu
eurozóny (+ Švédsko)	ŽÁDNÉ / NÍZKÉ POPLATKY	ŽÁDNÉ / NÍZKÉ POPLATKY
oblasti mimo eurozónu	ŽÁDNÉ / NÍZKÉ POPLATKY	ŽÁDNÉ / NÍZKÉ POPLATKY

Po zavedení změn obsažených v tomto návrhu by občan nebo společnost převádějící eura z Bulharska v této situaci rovněž neplatili žádné – nebo téměř žádné – poplatky. Tato osoba nebo společnost by hradila za převod v eurech do Finska stejné poplatky, jaké by hradila za domácí převod v leva na území Bulharska.

Povinnosti týkající se transparentnosti postupů konverze měny

Změny nařízení (ES) č. 924/2009 obsažené v tomto návrhu rovněž stanoví dodatečné povinnosti týkající se transparentnosti postupů konverze měny v souladu s články 45 a 59 směrnice (EU) 2015/2366 o platebních službách na vnitřním trhu. Tyto nové povinnosti týkající se transparentnosti jsou odůvodněny nedostatkem transparentnosti, s nímž se spotřebitelé v EU střetávají pokaždé, když provádějí platbu zahrnující konverzi měny. Když spotřebitel použije svou platební kartu k platbě v zahraničí (ať již uskuteční výběr hotovosti z bankomatu, nebo provede platbu kartou v místě prodeje) v jiné měně, než je měna jeho domovské země, může si často zvolit ze dvou možností. První možnost spočívá v provedení platby v domácí měně spotřebitele – tato služba se nazývá „dynamický přepočtení měny“ a je nabízena poskytovateli dynamického přepočtu měny a bankou obchodníka. Druhou možností, která se spotřebiteli nabízí, je provedení platby v místní měně s využitím služeb schématu platební karty a banky spotřebitele (nedynamický přepočtení měny nebo přepočty „na síti“). Spotřebitelé si stěžují zejména na postupy dynamického přepočtu měny. Domnívají se, že nedisponují informacemi potřebnými k přijetí informovaného rozhodnutí. V důsledku toho si spotřebitelé často nechtěně zvolí nákladnější možnost konverze měny.

Tento návrh posílí transparentnost pro spotřebitele tím, že stanoví povinnost sdělovat celkovou výši nákladů na danou přeshraniční transakci. Spotřebitelé si tak budou moci lépe porovnat různé nabídky služeb konverze měny ještě před zahájením platební transakce, která konverzi měny zahrnuje. Vzhledem k vysoce technické povaze konverze měn v rychle se měnícím prostředí bude Evropský orgán pro bankovnínictví pověřen zavedením regulačních technických norem, které postupy konverze měn lépe vymezí. Návrh rovněž stanoví dočasný strop pro náklady na konverzi měny, a to do doby, kdy nabudou účinku opatření týkající se transparentnosti stanovená Evropským orgánem pro bankovnínictví, tj. nejpozději 36 měsíců po vstupu pozměněného nařízení v platnost.

Jakmile bude tento návrh proveden, zajistí významné úspory spotřebitelům, i když může rovněž vést ke snížení příjmů některých poskytovatelů platebních služeb. Návrh také zajistí, aby náklady na konverzi měny nebyly poskytovateli platebních služeb využívány jako

zámlanka ke kompenzaci snížených příjmů tím způsobem, že zvýší netransparentní marže na konverzi měny, se kterými uživatelé platebních služeb obvykle nejsou obeznámeni.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Od zavedení eura Evropská unie zahájila různé iniciativy s cílem významně snížit náklady na přeshraniční transakce. Tři nejvýznamnější iniciativy tohoto typu jsou uvedeny níže.

- Zavedení souboru norem pro jednotnou oblast pro platby v eurech (SEPA), které se vztahují na transakce v eurech, včetně převodů v rámci SEPA a inkasních plateb v rámci SEPA.

- Směrnice o platebních službách (směrnice 2007/64/ES nahrazená směrnicí (EU) 2015/2366) zvýšila transparentnost poplatků a usnadnila vstup nových subjektů na trh. Tento vývoj přispěl k posílení hospodářské soutěže v oblasti plateb, včetně plateb přeshraničních, a zvýšil transparentnost poplatků. Vedl rovněž ke zlepšení platebních infrastruktur, které jsou nyní schopny zpracovávat vyšší objemy plateb v eurech s nižšími náklady.

- Nařízení (ES) č. 2560/2001 o přeshraničních platbách, později nahrazené nařízením (ES) č. 924/2009, rovněž přispělo k vyrovnání poplatků za přeshraniční a vnitrostátní platby v eurech v EU.

Všechny tyto iniciativy přispěly k další integraci jednotného trhu a vzniku integrovanějšího trhu plateb v eurozóně.

- **Soulad s ostatními politikami EU**

Tato iniciativa přispívá k lepšímu fungování jednotného trhu. Umožňuje rovněž lidem a podnikům v členských státech mimo eurozónu využívat některých klíčových výhod hospodářské a měnové unie (zejména účinné přeshraniční transakce za nízké ceny). Tato iniciativa je v souladu s akčním plánem pro finanční technologie⁶, jehož cílem je stimulovat hospodářskou soutěž a inovace v evropském finančním sektoru. Je rovněž úzce propojena s unií kapitálových trhů, jejímž cílem je vytvořit skutečný jednotný kapitálový trh v EU, na němž mohou investoři investovat své prostředky v jiných členských státech, aniž by naráželi na překážky, a na němž mohou podniky bez ohledu na to, kde se nachází jejich sídlo, získat přístup k různým zdrojům financování. Tato iniciativa také přispěje k dosažení cíle spočívajícího v odstranění překážek internetového obchodování, o nějž usiluje jednotný digitální trh, neboť se uplatní jak v kamenných obchodech, tak v digitálním prostředí. Odstraní tím jednu překážku – poplatky za přeshraniční transakce –, která může bránit přeshraničním on-line prodejmům.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie opravňuje evropské orgány, aby přijímaly příslušná ustanovení, jejichž cílem je vytvoření a fungování vnitřního trhu.

Jednotný trh zahrnuje volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Platby jsou důležité k jeho dokončení, avšak vysoké náklady na přeshraniční platby představují v současnosti překážku a ztěžují domácnostem a podnikům přístup k přeshraničním obchodním transakcím. Vysoké náklady na přeshraniční platby rovněž vytvářejí dvě kategorie uživatelů platebních služeb.

⁶ COM(2018) 109/2.

První kategorie zahrnuje uživatele v eurozóně, kteří mohou provádět platby ve prospěch většiny osob a podniků v EU za velmi nízké ceny. Druhá kategorie zahrnuje uživatele v zemích mimo eurozónu, kteří mohou platby za nízké ceny provádět pouze ve prospěch omezeného počtu osob a podniků.

K řešení těchto dvou problémů je nejúčinnějším prostředkem legislativní opatření na úrovni EU, které je v souladu s cíli Smluv.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Podle článku 4 Smlouvy o fungování Evropské unie musí být opatření EU pro dokončení jednotného trhu posuzováno podle zásady subsidiarity stanovené v čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské Unii. Musí být posouzeno, zda by cílů návrhu a) nemohly dosáhnout členské státy v rámci svých vnitrostátních právních systémů a b) zda by jich z důvodu jejich rozsahu a účinků nebylo lépe dosaženo na úrovni EU.

Členským státům byla již dříve navržena možnost rozšíření působnosti nařízení (ES) č. 2560/2001 a nařízení (ES) č. 924/2009, kterým bylo první nařízení nahrazeno, i na jejich národní měnu. K dnešnímu dni tuto možnost využilo pouze Švédsko. V důsledku toho jsou ceny přeshraničních plateb prováděných v rámci EU ze Švédska ve švédských korunách stejné jako ceny domácích plateb prováděných na území Švédska. Využití této možnosti Švédskem mělo rovněž pozitivní dopad na přeshraniční platby v eurech, za jejichž provedení švédské banky neúčtují ve srovnání s platbami ve švédských korunách na území Švédska žádné další poplatky.

Je pravda, že i další členské státy mimo eurozónu by – stejně jako Švédsko – mohly přijmout individuální opatření ke snížení nákladů na přeshraniční platby. Nicméně stávající překážky přetrvávají, dokud budou existovat členské státy, které v tomto smyslu žádné kroky nepodniknou. Z tohoto důvodu je vhodnější tento problém řešit opatřením na úrovni EU, než se v této věci spoléhat na jednotlivé členské státy nebo trh, neboť žádný z nich nedokáže zaručit rychlý pokrok a plné pokrytí EU.

Kromě toho by opatření na úrovni EU vedla k úsporám z rozsahu (zvýšení objemu přeshraničních transakcí a v důsledku toho posílení účinnosti platební infrastruktury). Rovněž by zajistila zvýšení objemu přeshraničního obchodu v rámci EU, stimulaci hospodářské soutěže a další integraci ekonomik EU.

Zachování současného stavu by fakticky udrželo stávající propast, vedlo ke zpomalení hospodářské integrace a zabránilo prohlubování jednotného trhu.

- **Proporcionalita**

Podle zásady proporcionality by obsah ani forma opatření EU neměly překročit rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv.

Náklady na dosažení stanoveného cíle jsou nízké. Je tomu tak proto, že poskytovatelé platebních služeb EU mají přístup k účinným infrastrukturám pro clearing a vypořádání v eurech. Návrh by v podstatě poskytovatelům platebních služeb v členských státech mimo eurozónu ukládal povinnost sjednotit poplatky, které si účtují za přeshraniční transakce v eurech, s poplatky (jež jsou zpravidla nižší) účtovanými za domácí transakce v národní měně členského státu uživatelů svých platebních služeb. Členské státy eurozóny již těží z nízkých poplatků za přeshraniční transakce u většiny svých transakcí. Omezení návrhu na transakce v eurech nemá žádný dopad na poskytovatele platebních služeb v členských státech eurozóny,

ale umožňuje pokrytí velkého počtu transakcí v členských státech mimo eurozónu (zhruba 60 % jejich přeshraničních transakcí).

Kromě toho sjednocení poplatků za přeshraniční transakce v eurech s poplatky účtovanými za domácí transakce v národní měně členského státu umožňuje zohlednit stupeň vývoje a míru účinnosti místních platebních systémů a bank (infrastruktura a postupy). Výrobní náklady totiž nejsou v jednotlivých zemích stejné a v některých členských státech mimo eurozónu mohou i domácí transakce stát až jedno euro. Využití poplatků za domácí transakce jako referenční hodnoty umožňuje zohlednit zvláštnosti jednotlivých členských států a jejich poskytovatelů platebních služeb. Otázce proporcionality je věnována bližší pozornost v kapitolách 7 a 8 posouzení dopadů, které je připojeno k tomuto návrhu.

Rozšíření použití tohoto nařízení na jiné měny než euro by mělo jednoznačný přínos, zejména pokud jde o počet dotčených plateb. Mohlo by však rovněž podnítit poskytovatele platebních služeb, aby zvýšili náklady na jiné služby, především domácí platby, za účelem křížového subvencování přeshraničních transakcí v měnách jiných než euro. Členské státy, jejichž měnou není euro, by proto měly mít možnost svobodně se rozhodnout, zda používání tohoto nařízení na přeshraniční platby ve své národní měně rozšíří.

3. KONZULTACE SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Konzultace se zúčastněnými stranami

Konzultace se zúčastněnými stranami probíhaly několika způsoby:

- otevřená veřejná konzultace o transakčních poplatcích se uskutečnila od 24. července 2017 do 30. října 2017 (tj. 14 týdnů);
- zúčastněné strany z daného odvětví, včetně zástupců různých poskytovatelů platebních služeb, byly konzultovány během zasedání odborné skupiny pro trh platebních systémů, které proběhlo dne 24. října 2017;
- konzultace se zástupci členských států se uskutečnily na zasedání odborné skupiny Komise pro bankovníctví, platební styk a pojišťovnictví dne 17. listopadu 2017;
- skupina uživatelů finančních služeb poskytla příspěvky a předložila připomínky na svém zasedání dne 5. prosince 2017.

V rámci těchto konzultací uživatelé platebních služeb (spotřebitelé a podniky) shodně upozornili na vysoké ceny, které platí za přeshraniční transakce, a na nedostatečnou transparentnost poplatků, které jsou jim účtovány. Na druhé straně poskytovatelé platebních služeb argumentovali tím, že existuje zásadní rozdíl mezi platbami v eurech, které jsou zpracovávány přímo (tj. automaticky bez manuálního zásahu), a mnohem méně účinným (a tudíž nákladnějším) zpracováváním plateb v jiných měnách.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Komise požádala poradenskou společnost Deloitte, aby provedla studii⁷ za účelem shromáždění údajů o poplatcích účtovaných třemi až sedmi nejvýznamnějšími bankami v každém členském státě mimo eurozónu a ve třech členských státech eurozóny za přeshraniční platební transakce, na které se návrh vztahuje (úhrady, platby kartou a výběry hotovosti). Společnost Deloitte byla rovněž vyzvána, aby poskytla odhady interních nákladů na tyto transakce. Studie dospěla k závěru, že pro transakce v eurech jsou k dispozici účinné přeshraniční infrastruktury, normy a postupy, které by měly umožnit sjednocení cen těchto transakcí s cenami transakcí prováděných v národní měně, tj. na mnohem nižší úrovni, než je tomu v současné době. Studie rovněž vyslovila závěr, že přeshraniční transakce v měnách jiných než euro se stále řídí postupy, které nebyly modernizovány a neopírají se o žádnou centralizovanou strukturu. Tyto postupy zůstávají nákladné, což poskytovatelům platebních služeb brání v tom, aby tyto transakce nabízeli za konkurenceschopné ceny.

- **Posouzení dopadů**

V posouzení dopadů, jež obdrželo kladné stanovisko Výboru pro kontrolu regulace dne 14. února 2018, byly zváženy čtyři možnosti politiky. Všechny tyto možnosti se opírají o zásadu vyrovnání nákladů na domácí transakce v národní měně členského státu uživatele platebních služeb s náklady na přeshraniční transakce na území EU, které jsou prováděny:

- 1) v téže národní měně;
- 2) v téže národní měně a v eurech;
- 3) pouze v eurech;
- 4) v jakékoli měně členských států EU bez ohledu na to, kde se uskutečňují.

Třetí možnost navrhuje sjednocení poplatků za přeshraniční platby na území EU v eurech s poplatky za domácí transakce v národní měně členského státu. Právě tato třetí možnost byla zvolena ve stávajícím návrhu. Jedná se o variantu, která nemá žádný dopad na členské státy eurozóny. Pro členské státy mimo eurozónu byla tato možnost považována za nejefektivnější vzhledem k tomu, že moderní infrastruktury pro přeshraniční platby v eurech jsou rovněž k dispozici všem poskytovatelům platebních služeb v členských státech mimo eurozónu. Třetí možnost byla shledána jako vysoce efektivní i z toho důvodu, že se většina přeshraničních transakcí v členských státech mimo eurozónu uskutečňuje v eurech. Kromě toho by vzhledem k tomu, že náklady na transakce v eurech jsou nízké, existovalo nižší riziko, že poskytovatelé platebních služeb zvýší a) poplatky za domácí transakce nebo b) náklady na konverzi měny za účelem křížového subvencování přeshraničních transakcí. Jakékoli opatření tohoto typu přijaté poskytovateli platebních služeb by podléhalo pravidlům hospodářské soutěže. V neposlední řadě je tato třetí možnost rovněž slučitelná s dlouhodobějším cílem zavedení eura jako společné měny ve všech členských státech. Výsledky konzultace svědčí o tom, že tato možnost by pro poskytovatele platebních služeb byla přijatelnější než jakákoli jiná možnost.

V rámci této možnosti by poskytovatelé platebních služeb v členských státech mimo eurozónu vyrovnali poplatky za přeshraniční platby v eurech s poplatky za domácí platby v měně těchto členských států. Praktické dopady se omezují na změnu sazebníků používaných poskytovateli platebních služeb pro účely fakturace těchto transakcí svým zákazníkům. Odhaduje se, že

⁷ Studie společnosti Deloitte dostupná na adrese https://ec.europa.eu/info/files/180328-study-cross-border-transaction-fees-extension_en.

snížení poplatků účtovaných za přeshraniční transakce v eurech v důsledku tohoto opatření by mělo vést k přímým úsporám ve výši 900 milionů EUR ročně pro uživatele platebních služeb (zejména spotřebitele a malé a střední podniky, neboť velké podniky obvykle využívají výhod sjednaných poplatků) a odpovídajícím sníženým příjmům pro poskytovatele platebních služeb. Uživatelé platebních služeb by dále těžili z větší transparentnosti poplatků účtovaných za přeshraniční transakce. Náklady na nábor úředníků dohlížejících na to, aby poskytovatelé platebních služeb dodržovali nařízení, budou zanedbatelné.

V dlouhodobé perspektivě se očekávají dva hlavní dopady. Prvním je lepší integrace členských států mimo eurozónu ve srovnání s členskými státy eurozóny vytvořením rovných podmínek pro malé a střední podniky. Druhým očekávaným dopadem je větší rovnost mezi občany EU, pokud jde o jejich přístup k přeshraničním platbám za nízké ceny.

Z posouzení dopadů vyplývá, že po provedení návrhu se příjmy poskytovatelů platebních služeb sníží. Je možné, že se tyto tržní subjekty budou snažit získat část svých ušlých příjmů zpět, například zvýšením poplatků za jiné produkty nebo služby (např. poplatků za domácí transakce nebo poplatky za vedení účtů). Nicméně jakékoli pokusy v tomto směru by přirozeně podléhaly vnitrostátním a unijním pravidlům hospodářské soutěže. Je důležité připomenout, že když byly totožné požadavky uloženy bankám v členských státech eurozóny po vstupu nařízení z roku 2001 v platnost, ke zvýšení poplatků nedošlo. Naopak, v členských státech eurozóny se poplatky za všechny typy plateb průběžně snižovaly. Pokud jde o členské státy mimo eurozónu, je třeba uvést, že Švédsko využilo možnost stanovenou v nařízení (ES) č. 924/2009, která rozšířila působnost nařízení na švédskou korunu. Z tohoto kroku měli prospěch švédští spotřebitelé a podniky, aniž došlo k narušení švédského trhu plateb⁸.

Kromě toho existuje nebezpečí, že by poskytovatelé platebních služeb mohli ke zpětnému získání příjmů, o něž přišli kvůli povinnosti sjednotit poplatky za transakce v eurech s poplatky za transakce v jiných měnách, využít poplatky za konverzi měny. Tyto náklady na konverzi měny jsou uživatelům platebních služeb méně známe a nejsou pro ně natolik transparentní, aby je mohli kvantifikovat. Návrh tomuto riziku předchází tím, že požaduje zvýšenou transparentnost konverzí měn.

Po získání kladného stanoviska a návrhů na zlepšení od Výboru pro kontrolu regulace byla zpráva o posouzení dopadů pozměněna tak, aby podrobněji popisovala dlouhodobou úlohu, kterou by při snižování poplatků za přeshraniční platby mohla sehrát finanční technologie. Ve zprávě o posouzení dopadů byl rovněž přezkoumán oddíl týkající se monitorování a hodnocení změn obsažených v tomto návrhu. Útvary Komise se pak rovněž dále zabývaly otázkou transparentnosti konverze měny. Tato otázka je již upravena směnicí o platebních službách, která stanoví požadavky na transparentnost. Tyto požadavky by však měly být upřesněny s cílem zajistit jejich větší efektivnost a zabránit protipatřením, která by popřela veškeré výhody plynoucí ze snížení nákladů, jichž lze docílit změnou nařízení (ES) č. 924/2009. Řešení navrhované v tomto návrhu spočívá v pověření Evropského orgánu pro bankovníctví vypracováním regulačních technických norem, které zajistí transparentnost a srovnatelnost nabídek konverze měny. Tyto regulační technické normy budou vypracovány na základě specifického posouzení dopadů, jež provede Evropský orgán pro bankovníctví.

⁸ Viz popis švédského případu v příloze 4 průvodní zprávy o posouzení dopadů.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nařízení (ES) č. 924/2009 bylo v pracovním programu Komise na rok 2017 označeno jako právní předpis určený pro iniciativu REFIT⁹. Toto nařízení již bylo zjednodušeno v roce 2012 prostřednictvím změn, které byly provedeny v nařízení o lhůtách pro přechod na jednotnou oblast pro platby v eurech (nařízení (EU) č. 260/2012), jež zrušilo strop 50 000 EUR, po jehož překročení se nařízení (ES) č. 924/2009 nepoužilo, a zrušilo rovněž řadu oznamovacích povinností.

Návrh dále posílí účinnost nařízení (ES) č. 924/2009. Ačkoli bylo nařízení (ES) č. 924/2009 použitelné na všechny transakce v eurech ve všech členských státech, nefungovalo pro občany a podniky EU mimo eurozónu navzdory tomu, že pro své přeshraniční transakce hojně využívají euro. Návrh tento nedostatek napraví tím, že konečně všem občanům a podnikům EU umožní využívat výhod tohoto nařízení, jehož záměrem vždy bylo přinášet prospěch celé EU, a nikoli jen eurozóně.

Návrh přinese výhody mikropodnikům a malým a středním podnikům. Většina malých a středních podniků, a zejména ty nejmenší z nich, nejsou schopny vyjednávat o poplatcích, které hradí za přeshraniční platby. Tato schopnost je obvykle výsadou klientů z řad větších podniků, které využívají služeb správy hotovosti velkých bank. Rozšíření působnosti nařízení by proto přineslo mnohem větší užitek malým a středním podnikům než velkým společnostem.

Podniky EU se stanou konkurenceschopnějšími, neboť budou schopny oslovit širší okruh dodavatelů nebo klientů s nižšími náklady. Rovněž hospodářství EU jako celek se pravděpodobně stane konkurenceschopnějším díky užší hospodářské integraci, k níž dojde v důsledku odstranění překážek spojených s náklady na platby.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné rozpočtové důsledky pro orgány EU.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsob monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Hodnocení dopadů nových pravidel by mělo být provedeno do 31. října 2022 a mělo by být předloženo Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Evropské centrální bance. Toto hodnocení by mělo zejména vzít v potaz vývoj na trhu a posoudit, zda je vhodné rozšířit působnost návrhu na všechny měny členských států EU a neomezovat ji jen na euro.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Podle návrhu by se cena přeshraničních platebních transakcí v eurech na území Evropské unie neměla lišit od ceny domácích transakcí na území členského státu uskutečňovaných v národní měně tohoto členského státu.

⁹ Program pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT), který byl zahájen v prosinci 2012, má za cíl učinit právní předpisy EU méně zatěžující, jednodušší a méně nákladné, tak aby měly pozitivní dopad na občany a podniky a pomohly vytvořit podmínky pro růst a zaměstnanost. Nezpochybňuje politické cíle EU, ale hledá účinnější způsoby jejich dosažení.

Ustanovení čl. 1 odst. 2 stanoví zásadu, že poskytovatelé platebních služeb musí sjednotit poplatky za přeshraniční platby v eurech s poplatky za odpovídající domácí platby v národní měně členského státu uživatele platebních služeb i pro ty členské státy, jejichž národní měnou není euro.

Ustanovení čl. 1 odst. 3 dále upřesňuje články 45 a 59 směrnice (EU) 2015/2366 o platebních službách na vnitřním trhu, které se týkají konverze měny, a ukládá poskytovatelům platebních služeb povinnost zajistit před provedením platby transparentnost, jakož i srovnatelnost alternativních možností konverze měny. Tento článek pověřuje Evropský orgán pro bankovníctví vypracováním regulačních technických norem, které zajistí transparentnost a plnou srovnatelnost cen různých možností konverze měny, jež mají uživatelé platebních služeb k dispozici.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (ES) č. 924/2009, pokud jde o některé poplatky za přeshraniční platby v Unii a poplatky za konverzi měny

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹⁰,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Od přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2560/2001¹¹ a následně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009¹² se poplatky za přeshraniční platby v eurech mezi členskými státy eurozóny výrazně snížily, tak že jsou nyní v převážné většině případů zanedbatelné.
- (2) Přeshraniční platby v eurech prováděné z členských států mimo eurozónu nicméně představují velkou část všech přeshraničních plateb, jež jsou z těchto členských států prováděny. Poplatky za tyto konkrétní přeshraniční platby zůstávají vysoké, přestože mají poskytovatelé platebních služeb přístup k týmž účinným infrastrukturám, umožňujícím zpracování těchto transakcí s velmi nízkými náklady, jako poskytovatelé platebních služeb z eurozóny.
- (3) Vysoké poplatky za přeshraniční platby nadále představují překážku, jež brání plnému začlenění podniků a občanů v členských státech mimo eurozónu do jednotného trhu. Tyto poplatky jsou příčinou toho, že v Unii přetrvávají dvě kategorie uživatelů platebních služeb: na jedné straně uživatelé platebních služeb, z nichž převážná většina využívá výhod jednotné oblasti pro platby v eurech („SEPA“), a na straně druhé uživatelé platebních služeb, kteří za své přeshraniční platby v eurech platí vysoké ceny.
- (4) Aby bylo usnadněno fungování jednotného trhu a byly odstraněny překážky mezi uživateli platebních služeb v členských státech eurozóny a členských státech mimo eurozónu, pokud jde o přeshraniční platby v eurech, je nutné zajistit, aby poplatky za

¹⁰ Úř. věst. C , , s. .

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2560/2001 ze dne 19. prosince 2001 o přeshraničních platbách v eurech (Úř. věst. L 344, 28.12.2001, s. 13).

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 ze dne 16. září 2009 o přeshraničních platbách ve Společenství a zrušení nařízení (ES) č. 2560/2001 (Úř. věst. L 266, 9.10.2009, s. 11).

přeshraniční platby v eurech v rámci Unie byly uvedeny v soulad s poplatky účtovanými za domácí platby provedené v úřední měně členského státu.

- (5) Jsou-li v zemi plátce a příjemce používány odlišné měny, poplatky za konverzi měny přeshraniční platbu výrazně zdražují. Článek 45 směrnice Evropského parlamentu a Rady¹³ (EU) 2015/2366 stanoví požadavek na transparentnost poplatků a použitého směnného kurzu před iniciováním platební transakce. Když jsou v místě prodeje nebo v bankomatu navrhovány alternativní nabídky konverze měny, tato transparentnost nemusí umožňovat rychlé a jasné srovnání těchto různých nabídek. Tento nedostatek transparentnosti brání konkurenci snížit náklady na konverzi měny a zvyšuje riziko, že si plátcí zvolí nákladné možnosti této konverze. Je proto nezbytné vypracovat opatření určená poskytovatelům platebních služeb, která zvýší transparentnost a ochrání spotřebitele před nepřiměřeně vysokými poplatky za služby konverze měny, zejména v případech, kdy spotřebitelům nejsou poskytnuty informace, jež ke zvolení nejlepší nabídky konverze měny potřebují.
- (6) Předpokladem pro zajištění transparentnosti poplatků za konverzi měny je přizpůsobení stávajících platebních infrastruktur a procesů, zejména pokud jde o platby prováděné online a v místech prodeje nebo o výběry hotovosti z bankomatu. Za tímto účelem by měl být účastníkům trhu ponechán dostatečný časový prostor k přizpůsobení jejich infrastruktur a procesů tak, aby splňovaly požadavky ustanovení o poplatcích za konverzi měny a aby vyhověly regulačním technickým normám, které přijme Komise.
- (7) Vzhledem k technické povaze opatření, která jsou nutná pro zajištění transparentnosti poplatků za konverzi měny, by Komisi měla být svěřena pravomoc přijímat regulační technické normy vypracované Evropským orgánem pro bankovníctví, které se týkají požadované úrovně transparentnosti a srovnatelnosti služeb konverze měny. Komise by měla návrhy těchto regulačních technických norem přijmout prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci podle článku 290 Smlouvy o fungování Evropské unie a v souladu s články 10 až 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010¹⁴.
- (8) S cílem minimalizovat újmu, která by mohla vzniknout spotřebitelům předtím, než účastníkům trhu vznikne povinnost vyhovět opatřením pro zajištění transparentnosti, je třeba dát Evropskému orgánu pro bankovníctví (EBA) pokyn, aby v rámci regulačních technických norem stanovil výši přechodného stropu, který by měl být uplatněn na omezení výše poplatků za služby konverze měny, při současném zachování spravedlivé hospodářské soutěže mezi poskytovateli platebních služeb.
- (9) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu přeshraniční povahy plateb může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35).

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změny nařízení (ES) č. 924/2009

Nařízení (ES) č. 924/2009 se mění takto:

- 1) článek 1 se mění takto:
 - a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Toto nařízení stanoví pravidla pro přeshraniční platby v Unii.“;
 - b) v odstavci 2 se doplňuje druhý pododstavec, který zní:

„Články 3a a 3b se nicméně použijí na všechny přeshraniční platby bez ohledu na to, zda jsou tyto platby denominované v eurech nebo v národní měně členského státu jiné než euro.“;
- 2) článek 3 se mění takto:
 - a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Poplatky účtované poskytovatelem platebních služeb uživateli platební služby za přeshraniční platby v eurech jsou stejné jako poplatky účtované tímto poskytovatelem platebních služeb uživatelům platebních služeb za odpovídající vnitrostátní platby stejné hodnoty a v úřední měně členského státu uživatele platebních služeb.“;
 - b) vkládá se nový odstavec 1a, který zní:

„1a. Poplatky účtované poskytovatelem platebních služeb uživateli platební služby za přeshraniční platby v národní měně členského státu, který oznámil své rozhodnutí rozšířit uplatňování tohoto nařízení na svou národní měnu v souladu s článkem 14, jsou stejné jako poplatky účtované tímto poskytovatelem platebních služeb uživatelům platebních služeb za odpovídající vnitrostátní platby stejné hodnoty a ve stejné měně.“;
 - c) odstavec 3 se zrušuje;
 - d) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Poplatky uvedené v odstavcích 1 a 1a nezahrnují poplatky za konverzi měny.“;
- 3) vkládá se nový článek 3a, který zní:

„Článek 3a

Poplatky za konverzi měny

1. Od [ÚP vloží datum 36 měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost] poskytovatelé platebních služeb informují uživatele platebních služeb o celkových nákladech na služby konverze měny a v příslušných případech o celkových nákladech na alternativní služby konverze měny před iniciací platební transakce, aby uživatelům platebních služeb umožnili porovnat alternativní možnosti konverze měny a jejich příslušné náklady. Za tímto účelem poskytovatelé

platebních služeb zveřejní uplatněný směnný kurz, použitý referenční směnný kurz a celkovou výši všech poplatků účtovaných za konverzi platební transakce.

2. Evropský orgán pro bankovníctví („EBA“) vypracuje návrhy regulačních technických norem, v nichž upřesní, jakým způsobem poskytovatelé platebních služeb zajistí uživatelům platebních služeb transparentnost a cenovou srovnatelnost různých možností služeb konverze měny, jsou-li tyto nabídky k dispozici. Tyto normy zahrnují opatření, která mají být provedena poskytovateli platebních služeb, včetně opatření v bankomatech nebo v místech prodeje, k zajištění toho, aby uživatelé platebních služeb byli informováni o nákladech na službu konverze měny a případné alternativní možnosti konverze měny předtím, než je iniciována platba.

Návrhy regulačních technických norem uvedené v prvním pododstavci rovněž stanoví maximální výši všech poplatků za služby konverze měny, které se mohou použít na platební transakci během přechodného období uvedeného v článku 3b. Tyto normy zohlední výši platební transakce a kolísání směnných kurzů měn členských států Unie, přičemž současně zaručí a zachovají spravedlivou hospodářskou soutěž mezi všemi poskytovateli platebních služeb. Regulační technické normy upřesní opatření, jež je třeba provést, aby uživatelům platebních služeb nebyly během tohoto období účtovány poplatky vyšší, než je tato maximální částka.

Orgán EBA předloží tyto návrhy regulačních technických norem Komisi do [šesti měsíců po stupu tohoto nařízení v platnost].

Na Komisi je přenesena pravomoc přijímat regulační technické normy uvedené v prvním pododstavci v souladu s články 10 až 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010*.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).“;

- 4) vkládá se nový článek 3b, který zní:

„Článek 3b

Přechodné období

Během přechodného období, které začíná dnem vstupu regulačních technických norem uvedených v čl. 3a odst. 2 čtvrtém pododstavci v platnost a končí dnem použitelnosti uvedeným čl. 3a odst. 1, poplatky za služby konverze měny nepřekročí maximální částku stanovenou v regulačních technických normách přijatých v souladu s čl. 3a odst. 2 čtvrtým pododstavcem.“;

- 5) článek 15 se nahrazuje tímto:

„Článek 15

Přezkum

Do 31. října 2022 Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Evropské centrální bance zprávu o uplatňování tohoto nařízení, případně s připojením příslušného návrhu. Tato zpráva hodnotí zejména vhodnost změny čl. 1 odst. 2, která má zajistit, aby se toto nařízení vztahovalo na všechny měny členských států Unie.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2019.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*